

Tip: 5 èxits del Programari Lliure

El programari lliure o filosofia d'entendre la informació i el coneixement ha estat, durant els últims 25 anys, testimoni i part de la revolució que ha canviat el món tal com el coneixíem: la informàtica. Un grup de hackers idealistes i un altre de hackers pragmàtics han fet del món dels ordinadors un lloc més útil, còmode i accessible per a tothom. Destaquem cinc casos: GNU i Linux, Mozilla Firefox, Apache, FreeBSD i Creative Commons.

Què és el programari lliure? Segons la *Free Software Foundation* té 4 llibertats bàsiques:

1. Llibertat d'utilitzar el programa amb qualsevol propòsit.
2. Llibertat d'estudiar el programa i el seu funcionament, podent adaptar-lo a les teves necessitats.
3. Llibertat de distribuir còpies del programa a qui vulguis, ajudant el proïsme
4. Llibertat per millorar el programa i distribuir les millores, perquè la comunitat se'n pugui beneficiar. Per garantir aquestes llibertats s'han creat multitud de llicències, però la més estesa és la llicència GPL.

Es pot fer negoci amb el programari lliure, ja sigui venent-lo (encara que el destinatari pot fer les còpies que vol i regalar-les sense problemes) o també venent suport tècnic per al mateix.

Destaquem cinc casos:

1. **GNU i Linux:** El nucli del sistema operatiu (el que interconnecta els dispositius entre si) és Linux, les eines bàsiques del sistema operatiu al voltant del nucli són part del projecte GNU. Tots dos han estat imprescindibles, encara que es desenvolupen de manera bastant independent, per gent diferent i, amb plantejaments diferents. Malgrat tot, entre tots dos ofereixen un sistema hiperconfigurable i completíssim. S'ofereix un sistema plenament funcional, complet i modern que no té cap cost de llicència. En el 2009, 446 dels 500 superordinadors més potents del món ja feien servir GNU / Linux com a sistema operatiu. Els telèfons amb Android porten Linux, molts dels primers portàtils portaven Linux.
2. **Mozilla Firefox:** Durant els anys de domini absolut d'Internet Explorer la web estava limitada i els programadors havien de cenyir-se al navegador de Microsoft si volien que les seves pàgines es despleguessin correctament. Encara avui desenvolupar webs compatibles amb tots els navegadors pot ser un autèntic suplici. Però tot va començar a canviar quan va arribar Firefox. Primer va ser Mozilla Navigation Suite, després Phoenix, després Firebird i finalment Firefox, i ha revolucionat la navegació web. L'auge d'Internet va impulsar el seu creixement, el seu èxit i la seva importància molt més enllà que qualsevol altre projecte de Programari Lliure. Ser multiplataforma (funciona en GNU / Linux, Mac i Windows) li permet tenir més usuaris i també, més programadors voluntaris. Microsoft no va prestar l'atenció deguda al seu navegador, així que Firefox aviat va ser més ràpid, més complet, més segur, més precís amb els estàndards web i, millor en tot.

Firefox, en definitiva, va ser el desencadenant de la guerra de navegadors de la que tant ens estem beneficiant els usuaris en l'actualitat, a més de situar el programari lliure amb una quota d'un 30% (més comptant a Chrome) al mercat dels navegadors.

- 3. Apache** En el cas de les pàgines web , que és el que molta gent considera Internet, el que hi ha darrere són servidors que s'encarreguen de proveir les pàgines web que demanem amb el nostre navegador. Apache és el servidor web per excel·lència, líder aclaparador, amb un 54% de quota enfront del 24% del IIS de Microsoft (2010). Probablement la versatilitat del programari lliure , a on qualsevol pot modificar el programa al seu gust, és el que li ha permès assolir aquests quotes d'èxit i convertir-se en l'estàndard per servir pàgines web.
- 4. FreeBSD:** FreeBSD és un dels sistemes operatius de la família BSD. Són sistemes operatius tipus UNIX amb llicència (BSD es diu també) encara més relaxades que la GPL, perquè permeten, bàsicament, fer el que vulguis amb el programari mentre mantinguis un disclaimer legal. Et permet, fins i tot, modificar el programari al teu gust i canviar la llicència impedit l'accés als teus modificacions als altres. Un exemple de la seva gran influència és que tots els dispositius Apple des del llançament del Mac OS X porten una part de FreeBSD al seu interior. Apple ho ha utilitzat tant per construir el nucli del seu sistema operatiu per a ordinadors (Mac OS X) com el de dispositius mòbils (IOS), perquè era la manera més senzilla de partir, de base, d'un dels sistemes operatius més segurs i eficaços que existeixen.
- 5. Creative Commons,** l'alternativa al Copyright. La major revolució de totes és la del canvi de mentalitat, de filosofia. Una filosofia que diu que la transparència és més segura que l'opacitat, que la lliure circulació d'informació és millor que l'ocultació de dades, que compartir coneixements és beneficiós per a tota la humanitat, que es pot guanyar diners sense coartar la llibertat de ningú. Un exemple seria Wikipèdia, la 6 pàgina més visitada del món i la millor recopilació de coneixement centralitzat i accessible. I no és l'únic exemple. Cada vegada hi ha més blocs, diaris i publicacions que es publiquen sota llicències Creative Commons, que són, una adaptació a altres àmbits de les llicències del Programari Lliure.

Fins i tot, en les indústries de la música i la producció audiovisual estan apareixent més i més projectes que comparteixen les seves creacions amb llicències lliures, que permeten reutilitzar, modificar i compartir lliurement l'obra, guanyant en viralitat i ajudant a la seva promoció i èxit.

Data d'elaboració: abril 2011

Font: ReadWriteWeb España, notícia 20/04/2011